

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Waterkrachtcentrale Borgharen

9 februari 1998

786-94

commissie voor de milieueffectrapportage

Burgemeester en Wethouders
van Gemeente Maastricht
Postbus 1115
6201 BC MAASTRICHT

uw kenmerk
97-34952

uw brief
11 november 1997

ons kenmerk
U41-98\Vb\ep\786-86

onderwerp
Toetsingsadvies Waterkrachtcentrale
Borgharen

doorkiesnummer
(030) 234 76 51

Utrecht,
9 februari 1998

Met bovengenoemde brief stelde u (als coördinerend bevoegd gezag) de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over het project Waterkrachtcentrale Borgharen.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie heeft zich gerealiseerd dat het ten uitvoer brengen van de vistrap de verantwoordelijkheid is van de minister van LNV in het kader van het project Zalm 2000. Het realiseren van de vistrap is door de Commissie voor de besluitvorming over de waterkrachtcentrale als autonome ontwikkeling beschouwd. De Commissie is van mening dat het aanbeveling verdient dat het ministerie van LNV bij het definitieve ontwerp van de vistrap rekening houdt met de aanwezigheid van de waterkrachtcentrale. Dit betreft met name de uitvoering van de boven- en benedenstroomse inzwemconstructies. In het toetsingsadvies adviseert de Commissie het bevoegde gezag bij het besluit gegevens te verstrekken over de lokale visstand. Deze gegevens kunnen mogelijk leiden tot aanvullende mitigerende maatregelen voor de aanleg van de waterkrachtcentrale, maar zijn ook van belang voor het ontwerp van de vistrap. De Commissie is van mening dat het daarom aanbeveling verdient dat het ministerie van LNV in samenwerking met de initiatiefnemer de lokale visstand in beeld brengt om zo een optimaal mogelijk werkende vistrap te kunnen realiseren.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Waterkrachtcentrale Borgharen

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over het project Waterkrachtcentrale Borgharen,

uitgebracht aan Burgemeester en Wethouders van Maastricht door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze,

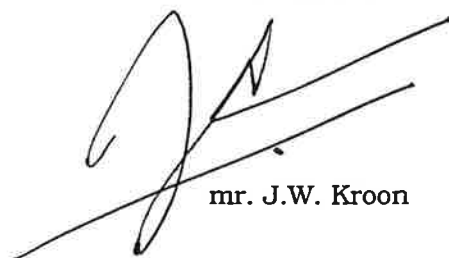
de werkgroep m.e.r. Waterkrachtcentrale Borgharen,

de secretaris

N. v Buren

dr. N.W.M. van Buren

de voorzitter

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'J' followed by 'W. Kroon'. The signature is written over two horizontal lines.

mr. J.W. Kroon

Utrecht, 9 februari 1998

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Oordeel over het MER	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Toelichting op het oordeel	2
2.2.1 Mitigerende maatregelen	2
2.2.2 Gekozen capaciteit	3
2.2.3 Effecten op de waterkwaliteit	4

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 11 november 1997, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in 'De Maaspost' d.d. 19 november 1997
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

N.V. MEGA Limburg heeft het voornemen om een waterkrachtcentrale te bouwen in de rivier de Maas, aan de zuid-westzijde van de stuw nabij Borgharen. De waterkrachtcentrale zal bestaan uit een aantal bulbturbines en zal zich voor het grootste deel onder de grond bevinden. De dimensionering van de centrale zal worden afgestemd op een maximale doorstroming van 240 m³/s rivierwater. Het maximale vermogen zal 7 MW_e bedragen. Het elektrisch vermogen zal worden geleverd aan het 10 kV-elektriciteitsnet van N.V. MEGA Limburg, jaarlijks wordt ca. 31,7 GWh elektriciteit opgewekt.

Om dit voornemen te realiseren zijn vergunningen vereist in het kader van de Wet milieubeheer (Wm), de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo), de Ontgrondingenwet, de Rivierenwet en mogelijk de Wet op de Waterhuishouding (Wwh).

Bevoegd gezag zijn Burgemeester en Wethouders van de gemeente Maastricht, het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg en Rijkswaterstaat, directie Limburg.

Ingevolge de Wm (regeling inzake de milieueffectrapportage (m.e.r.)) geldt voor de activiteit de beoordelingsplicht m.e.r. (Besluit 1994, bijlage D, activiteit 6). De initiatiefnemer, N.V. MEGA Limburg, heeft aangegeven een milieueffectrapport (MER) op te stellen ten behoeve van de besluitvorming. Hiermee is de activiteit m.e.r.-plichtig. Voor de m.e.r.-procedure is de gemeente Maastricht coördinerend bevoegd gezag.

Bij brief van 11 november 1997¹⁾ heeft de gemeente Maastricht (als coördinerend bevoegd gezag) de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 20 november 1997 ter inzage gelegd²⁾.

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³⁾ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Tijdens de toetsingsfase heeft de Commissie enkele informele niet essentiële vragen aan de initiatiefnemer gesteld. Deze zijn schriftelijk en mondeling toegelicht door de initiatiefnemer tijdens een informeel overleg op 20 januari 1998. Deze informatie is niet openbaar gemaakt. De Commissie adviseert deze informatie bij het besluit ter inzage te leggen.

Bij de toetsing heeft de Commissie de via het bevoegde gezag ontvangen inspraakreacties en adviezen betrokken⁴⁾. Voor zover relevant in het kader van het advies wordt er met voetnoten naar verwezen⁵⁾.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁶⁾, zoals vastgesteld op 27 augustus 1996;

1 Zie bijlage 1.

2 Zie bijlage 2.

3 Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

4 Wm, artikel 7.26, lid 2.

5 Voor een overzicht van de reacties zie bijlage 4.

6 Wm, artikel 7.23, lid 2.

compensatie van aangetaste of verloren gegane paai- en opgroeiplaatsen door de aanleg van de centrale. Overigens acht de Commissie de kans gering dat visstandgegevens over de lokale situatie een beeld zullen geven dat veel afwijkt van de algemene situatie waarvan nu is uitgegaan. Om die reden is zij van mening dat ontbrekende gegevens over de lokale visstand niet in een aanvulling op het MER hoeven te worden gepresenteerd, maar kunnen worden verstrekt bij het (ontwerp)besluit.

De Commissie merkt op dat gegevens over de lokale visstand ook van belang zijn voor een goed ontwerp van de 'bypass' naar de vistrap en voor de inrichting van de vistrap zelf. De Commissie denkt bijvoorbeeld aan de keuze van het materiaal voor oeverbescherming en de dimensionering van de taluds. Aanleg van de vistrap is echter geen onderdeel van het onderhavige m.e.r.-plichtige besluit, maar kan worden beschouwd als autonome ontwikkeling.

■ De Commissie adviseert het bevoegd gezag onderzoek te (laten) doen naar de lokale visstand en de resultaten ervan te presenteren bij het (ontwerp)besluit. Tevens adviseert zij het bevoegd gezag bij het (ontwerp)besluit aan te geven of en zo ja welke maatregelen zij op basis van de resultaten van het onderzoek voorschrijft om de gevolgen van de aanleg van de waterkrachtcentrale voor de lokale visstand te kunnen mitigeren en/of compenseren.

Trekvis

In het MER wordt als argument voor het niet uitvoeren van een visgeleidingsstelsel de onbekendheid van het instrument aangegeven. Dit is naar de mening van de Commissie discutabel¹⁰. Het feit dat dergelijke systemen in relatie tot de activiteit buitengewoon kostbaar zijn, is naar de mening van de Commissie een reëler argument voor het niet uitvoeren van deze maatregel.

■ De Commissie adviseert de bedrijfsvoering van de waterkrachtcentrale te koppelen aan een visdetectiesysteem als mitigerende maatregel bij de trek van bepaalde vissen¹¹. De trek van bepaalde vissen is sterk flexibel waardoor een detectiesysteem het mitigerend effect en het rendement van de waterkrachtcentrale kan verhogen. Uitschakelen van de centrale kan door de koppeling aan een detectiesysteem worden afgestemd op de werkelijke vistrekbeweging.

2.2.2

Gekozen capaciteit

De argumentatie voor de gekozen capaciteit is in het MER beperkt weergegeven. De initiatiefnemer heeft hierover meer informatie verstrekt via een schriftelijke reactie en een toelichting tijdens een informeel overleg. De Commissie komt tot de conclusie dat de gekozen capaciteit tot stand is gekomen na afweging van een aantal mogelijkheden en de effecten daarvan op onder andere vis en financiën. Belangrijk is inzichtelijk te maken waar de optimale energieopbrengst ligt in relatie tot de visschade en de kosten.

10 Zie ook reacties 1, 2, 5, 6, 8, 9 en 10 (bijlage 4).

11 Zie ook reactie 5 (bijlage 4).

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het
milieueffectrapport
Waterkrachtcentrale Borgharen

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 11 november 1997 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage
t.a.v. Mw. M. Posthumes
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

Stadsontwikkeling en Grondzaken

Commissie voor de
milieu-effectrapportage

ingekomen: 14 NOV. 1997
nummer: brief: 1447-97
dossier: 786-409/42 6x
HL Sc/pres/bibl. Mo.

uw brief: ons kenmerk: 97-34952
behandeld door: G. Theunissen
doorkiesnummer: (d.c.) (mf)
043-3504404 (tel)
043-3504397 (fax)

bijlage(n): 12.

VERZONDEN: 12. 11. 97
Maastricht, 11 november 1997

onderwerp : MER-procedure Waterkrachtcentrale Borgharen Maastricht

Hierbij delen wij u mede dat de op 16 september jl. bij ons ontvangen (herziene) Milieu-effectrapportage ten aanzien van de Waterkrachtcentrale Borgharen in de Maas te Maastricht, de aanvulling op deze herziene MER ontvangen op 31 oktober jl., alsmede de overige bijbehorende stukken, van 20 november 1997 tot en met 18 december 1997 ter inzage zullen worden gelegd op de (in zes-voud) bijgevoegde bekendmaking genoemde plaats en wijze. Bovengenoemde aanvulling op het (herziene) MER gaat -eveneens in zes-voud- hierbij. De bekendmaking zullen wij doen plaatsvinden in het weekblad "de Maaspost" d.d. 19 november 1997. De openbare zitting voor het maken van opmerkingen over het MER zal plaatsvinden op 16 december 1997 om 16.30 uur, in het stadhuis te Maastricht. Het MER Waterkrachtcentrale Borgharen hebben wij getoetst aan de in de Wet Milieubeheer gestelde regels voor de inhoud van het MER, alsmede aan de richtlijnen, die wij voor het MER hebben vastgesteld bij besluit van 27 augustus 1996. Wij zijn van oordeel dat het MER in zijn algemeenheid voldoende informatie biedt om te dienen als grondslag voor de besluitvorming m.b.t. de realisering van de betreffende waterkrachtcentrale. Wij verzoeken u overeenkomstig het gestelde in artikel 7.26 van de Wet Milieubeheer advies uit te brengen over het onderhavige MER.

Burgemeester en wethouders van Maastricht,
namens dezen,
hoofd afdeling Milieu
van de dienst Stadsontwikkeling en grondzaken,

E. van Schijndel

Stadhuisstraat 5

postbus 1115, 6201 BC Maastricht
telefoon (043) 350 5050 fax (043) 350 4550

verzeker bij beantwoording datum en naam van deze brief te vermelden.

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de toetsingsprocedure in 'De Maaspost' d.d. 19 november 1997

Bekendmaking Milieu Effect Rapportage Waterkrachtcentrale Borgharen

Burgemeester en wethouders maken bekend dat op 16 september 1997 een Milieueffectrapportage is ingediend, aangepast bij brief van 29 oktober 1997, opgesteld ten behoeve van een Waterkrachtcentrale Borgharen in de rivier de Maas te Maastricht.

Ter inzagelegging

Overeenkomstig de bepalingen in de Wet Milieubeheer worden de volgende stukken ter inzage gelegd:

1. Het Milieu-effectrapport;
2. De aanpassing hierop d.d. 29 oktober 1997;
3. De beoordeling van het MER door Burgemeester en Wethouders;
3. De richtlijnen voor het MER d.d. 28 augustus 1996;
4. De adviezen die ontvangen zijn t.b.v. het opstellen van de richtlijnen.

Bovengenoemde stukken liggen tijdens kantooruren van 20 november 1997 tot en met 18 december 1997 ter inzage bij de Stadsbalie, loket Stadsontwikkeling en Grondzaken, Stadskantoor I, Stadhuisstraat 5.

Buiten kantooruren kunnen de stukken tijdens voornoemde periode worden ingezien op donderdag van 17.00 uur tot 19.00 uur op bovenvermeld adres.

Inspraak

Op 16 december 1997 om 16.30 uur wordt een openbare zitting gehouden in het Stadhuis, Markt Maastricht. In deze zitting kan eenieder opmerkingen over het milieu-effectrapport mondeling naar voren brengen. De opmerkingen over het MER kunnen slechts betrekking hebben op het al dan niet voldoen aan de richtlijnen voor de milieu-effectrapportage of op onjuistheden in het MER.

Reacties

Schriftelijke reacties aangaande het MER kunnen tot en met 18 december worden ingediend bij Burgemeester en Wethouders van Maastricht t.a.v. dienst SOG afd. Milieu, Postbus 1115, 6201 BC Maastricht. De inspraakreacties worden ter kennis gebracht aan de initiatiefnemer voor het MER, aan de provincie Limburg en het Directoraat-Generaal van de Rijkswaterstaat alsmede bevoegde gezagen, de Commissie voor de milieu-effectrapportage en aan de wettelijke adviseurs. Tevens worden de reacties ter inzage gelegd. U kunt bij uw reactie de wens te kennen geven dat uw persoonlijke gegevens niet bekend worden gemaakt.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: N.V. MEGA Limburg

Bevoegd gezag: Burgemeester en Wethouders van Maastricht, Rijkswaterstaat, directie Limburg en Gedeputeerde Staten van Limburg

Besluit: vergunning ingevolge de Wet milieubeheer (Wm), de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo), de Ontgrondingenwet (Ow), de Rivierenwet en mogelijk de Wet op de Waterhuishouding (Whh)

Categorie Besluit m.e.r.: D 6

Activiteit: N.V. MEGA Limburg heeft het voornemen om een waterkrachtcentrale te bouwen in de rivier de Maas, aan de zuidwestzijde van de stuw nabij Borgharen. De waterkrachtcentrale zal bestaan uit een aantal bulbturbines en zal zich voor het grootste deel onder de grond bevinden. De dimensionering van de centrale zal worden afgestemd op een maximale doorstroming van 240 m³/s rivierwater. Het maximale vermogen zal 7 MW_e bedragen. Het elektrisch vermogen zal worden geleverd aan het 10 kV-elektriciteitsnet van N.V. MEGA Limburg, jaarlijks wordt ca. 31,7 GWh elektriciteit opgewekt.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 28 mei 1996

richtlijnenadvies uitgebracht op: 25 juli 1996

richtlijnen vastgesteld: 27 augustus 1996

kennisgeving MER: 19 november 1997

toetsingsadvies uitgebracht: 9 februari 1998

Bijzonderheden: In het MER is de essentiële informatie aanwezig. De Commissie adviseert in haar toetsingsadvies onderzoek te (laten) doen naar de lokale visstand en de resultaten ervan met mogelijke mitigerende en/of compenserende maatregelen te presenteren bij het (ontwerp)besluit. Tevens adviseert zij de bedrijfsvoering van de waterkrachtcentrale te koppelen aan een visdetectiesysteem als mitigerende maatregel bij de trek van bepaalde vissen. Als laatste adviseert zij voor het definitieve ontwerp de energieopbrengst, inclusief het effect op de bedrijfsvoering van de centrale bij vistrek en een lage rivierafvoer en met meeweging van de kosten, te optimaliseren.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. D. I. Brügemann (toetsing)

drs. F.P.T. van de Coevering (richtlijnen)

mr. J.W. Kroon (voorzitter)

dr. H.W. de Nie (toetsing)

ing. S. Semmekrot

ir. M.D. Taal (toetsing)

ir. W.L.C. Weier (richtlijnen)

dr. E.H. ten Winkel (toetsing)

Secretaris van de werkgroep: ir. M.P.T.M. de Cleen (richtlijnen), dr. N.W.M. van Buren (toetsing).

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	19971216	Visstandverbetering Maas	Maastricht	19971223
2.	19971203	Vereniging Nederlandse Vliegvissers	Schagen	19971223
3.	19971217	Universiteit van Luik	Luik	19971223
4.	19971215	Kano Vereniging Naviculare	Susteren	19971223
5.	19971216	Organisatie ter Verbetering van de Binnenvisserij	Nieuwegein	19971223
6.	19971217	Nederlandse Vereniging Van Sportvissenfederaties	Amersfoort	19971223
7.	19971218	Waterschap Roer en Overmaas	Sittard	19971223
8.	19971218	Zuiveringschap Limburg	Roermond	19971223
9.	19971218	Landbouw, natuurbeheer en visserij, Directie Zuid	Eindhoven	19980112
10.	19971216	Stichting Sportvisserij Limburg '83	Merum-Herten	19980112
11.	19971217	Stichting Milieufederatie Limburg	Sittard	19980112
12.	19971217	Combinatie Juliana	Geulle	19980112
13.	19971216	Verslag van openbare hoorzitting	Maastricht	19971223